

BOG

NÅR VANVIDDET RØRER PÅ SIG (/BOEGER/NAR-VANVIDDET-RORER-PA-SIG)

Af Nathan Filer (/forfattere/nathan-filer) (2014)

LÅN PÅ BIBLIOTEKET ([HTTPS://BIBLIOTEK.DK/DA/SEARCH/WORK/?](https://bibliotek.dk/da/search/work/?)

Log ind (/user/login?destination=/boeger/nar-vanviddet-rorer-pa-sig) for at
anmelde

Facebook [Tweet \(https://twitter.com/intent/tweet?u=http://litteratursiden.dk/boeger/nar-vanviddet-rorer-pa-sig&status=Når](https://twitter.com/intent/tweet?u=http://litteratursiden.dk/boeger/nar-vanviddet-rorer-pa-sig&status=Når%3A51262964&FRAGMENT=CONTENT)

Da Matthew Homes og hans ældre bror Simon, der har Downs syndrom, er på ferie med deres forældre, sniger de sig ud om natten. Men det er kun Matthew der kommer hjem igen.

Ti år senere er Matthew indlagt på psykiatrisk afdeling med diagnosen skizofreni, hvor han ved at skrive sine tanker ned, forsøger at forstå hvad der skete den nat, i de efterfølgende år, og med ham selv.

Sindslidelser vender mennesker indad, skriver han. Vil Matthew, ved at skrive om hvad han finder i sit indre, endelig blive forløst fra sin skyldfølelse?

Nathan Filer er sygeplejerske på psykiatrisk afdeling, og har i kapacitet af dette en unik indsigt i mennesker med sindslidelser. Han skriver med autoritet og sympati om skizofreni, og om Matthews liv både som inde- og udeboende patient. Denne enestående debutroman er ikke bange for at granske hjertets skyggesider, og den viser os styrken der bunder i menneskets ukuelighed og kærlighed.

TAGS: **DOWNS SYNDROM (/TAXONOMY/TERM/2352)** **SKIZOFRENI (/TAXONOMY/TERM/9566)**

ANMELDELSE

02 okt.14

(/users/maria-guldager-rasmussen)

Af Maria Guldager Rasmussen
(/users/maria-guldager-rasmussen)
Skribent

Vigtig og velskrevet debutroman med noget på hjerte. 19-årige Matthew er skizofren og kæmper stadig med en traumatisk oplevelse, der ligger ti år tilbage i tiden. Men måske er der hjælp at hente i vanviddet.

Det syge sind har til hver en tid været godt stof til såvel gyserfilm som opbyggelig litteratur. Og til hver en tid vil det have vores interesse, da alt lader til, at hvis omstændighederne er til det, er vi alle i farezonen. En tragisk og traumatisk hændelse kan udløse en indre lidelse, som er invaliderende. Således går det for drengen Matthew, som på flere niveauer er primus motor

i debutromanen *Når vanviddet rører på sig* af engelske Nathan Filer, som – ikke uvæsentligt – er uddannet psykiatrisk sygeplejerske.

Det skal forestille at være Matthew selv, der fortæller og samtidig nedskriver sin historie. Og jeg var ikke nået ret langt i min læsning, før jeg kom til at tænke på (eller måske snarere associere til) Salingers klassiker *The catcher in the rye* (1951), der i Danmark er kendt som både *Forbandede ungdom* og senest *Griberen i rugen*. Det kom egentlig bag på mig, da jeg ikke umiddelbart havde forventet, at de to bøger skulle have noget til fælles, men det skyldes muligvis den meget nærværende jeg-fortæller, som i begge tilfælde er en ung mand, der har et-og-andet at slås med. Matthew i bogen her har nu nok større problemer end sin roman-kollega Holden Caulfield, men i begge tilfælde mærker man som læser en udtalt ensomhedsfølelse. En følelse, der er så massiv, at den er reel.

Som niårig oplevede Matthew at miste sin storebror Simon, der havde Downs syndrom. Og i de ti år, der er gået siden Simons død, har Matthew lidt i en grad, der nu har resulteret i diagnosen skizofreni. Han er ind imellem indlagt på et psykiatrisk hospital, ind imellem er han hjemme i sin egen lejlighed, hvor det stort set kun er mormoren Nanny Noo, der har adgang. Men uanset hvor han er, er den døde Simon der også. Matthew beskriver blandt andet Simons nærvær således: "Han kunne tale via en kløe, gennem et bestemt nys, i eftersmagen fra en pille eller i sukker, der faldt ned af en ske".

Betragtet fra et psykiatrisk ståsted er Simon naturligvis en stemme, en hallucination, der kan få Matthew til at gøre ting, som kan være til skade for ham selv. Men ikke desto mindre

bliver det på forunderlig vis Matthew selv – med god hjælp fra Simon – der får nedturs-kursen drejet en smule, så han (Matthew) måske med tiden lærer at leve med det, der er sket, og med sig selv.

Der er ingen tvivl om, at Nathan Filer, som romandebuterer med dette værk, kender til både psykisk sygdom og ikke mindst tacklingen af samme. Beskrivelserne af det psykiatriske hospital, Matthew er indlagt på, er interessante i dén forstand, at de bliver til for læseren gennem patienten, der i sagens natur kan have et noget ambivalent forhold til stedet. Men Filer undgår heldigvis at falde i den oplagte fælde, der handler om, at det er vældig nemt at blive samfundskritisk i et emne som dette. Her er det Matthew, der er i centrum – og ikke spørgsmålet om, hvorvidt systemet er godt eller skidt.

Originally published by Maria Guldager Rasmussen, Litteratursiden.

BOGDETALJER

Brugernes anmeldelser

0 anmeldelse

